

Διονύσιος Φ. Κόκκινος

Ομότιμος Καθηγητής Καρδιολογίας

“ Η ιατρική είναι βασικό συστατικό του ανθρωπίνου πολιτισμού και ο πολιτισμός είναι η συλλογική προσπάθεια του ανθρωπίνου γένους να νικήσει τον θάνατο ”

Ο Ομότιμος Καθηγητής Διονύσιος Φ. Κόκκινος εισήλθε πρώτος στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1957. Μετά το πέρας της ειδικότητάς του στην Παθολογία, εκπαιδεύτηκε επί 4 έτη ως Fellow Καρδιολογίας στο Καρδιολογικό-Καρδιοχειρουργικό Κέντρο των ΗΠΑ, Texas Heart Institute, στο Houston, λαμβάνοντας τον τίτλο των Boards Παθολογίας και Καρδιολογίας των ΗΠΑ.

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, διετέλεσε πανεπιστημιακός Επιμελητής και ερευνητικός συνεργάτης στον «Ευαγγελισμό». Ως Διευθυντής της Καρδιολογικής του Τζανείου Νοσοκομείου και, αργότερα, της Α' Καρδιολογικής Κλινικής του Ωνασείου Καρδιολογικού Κέντρου, ανέδειξε τις κλινικές αυτές μεταξύ των κορυφαίων της Ευρώπης.

Καθηγητής Καρδιολογίας στο ΕΚΠΑ ως το 2005, έγινε Ομότιμος Καθηγητής και Πρόεδρος του Σώματος Ομοτίμων Καθηγητών Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας.

Από το 2009 είναι διευθυντής και, στη συνέχεια, Πανεπιστημιακός συνεργάτης του Τομέα Καρδιάς – Αγγείων του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Είναι συγγραφέας 4 ελληνικών και 3 διεθνών καρδιολογικών συγγραμμάτων, καθώς και άνω των 500 ξενόγλωσσων εργασιών σε περιοδικά διεθνούς κύρους (30.100 αναφορές, 73 h-index). Έχει τιμηθεί επανειλημμένα -στην Ελλάδα και στο εξωτερικό- για το πολύπλευρο επιστημονικό του έργο.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΑ ΣΑΝΙΔΑ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΟ ΛΙΓΝΟ

- Κύριε Καθηγητά, επί Προεδρίας σας το 1990 πραγματοποιήθηκε το 1ο Ενιαίο Σεμινάριο των Ομάδων Εργασίας της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας. Μπορείτε να μας περιγράψετε το κλίμα της τότε εποχής, με τη δημιουργία των πρώτων Ομάδων Εργασίας και τις συνθήκες που σας οδήγησαν σε αυτήν την απόφαση;

«Η ιδέα ανάγεται νωρίτερα όταν σκέφθηκα μαζί με τους αγαπητούς συναδέλφους και φίλους, τον αείμνηστο Νίκο Παπάζογλου αλλά και τον Τάκη Ξυδά κι άλλους νεότερους να ιδρύσουμε την πρώτη Ελληνική Ομάδα Εργασίας της Φυσιολογίας, Φυσιοπαθολογίας και Ηλεκτροκαρδιογραφίας της άσκησης. Μάλιστα εκδώσαμε και εγχειρίδιο με τίτλο "Δοκιμασίες κοπώσεως 1988" το οποίο είχε μεγάλη διάδοση. Η πρωτοβουλία αυτή ήταν συνέχεια της πρώτης Ευρωπαϊκής Ομάδας Εργασίας με το ίδιο θέμα, της οποίας υπήρξα ιδρυτικό μέλος και αργότερα πρόεδρος. Θυμάμαι ότι οργανώναμε και το πρώτο συνέδριο της ομάδας αυτής τον Μάρτιο του 1987 με διεθνή συμμετοχή.

Προηγουμένως, κατόπιν πρόσκλησης της ίδιας Ευρωπαϊκής Ομάδας Εργασίας διοργάνωσα ένα Διεθνές Συνέδριο, τον Απρίλιο του 1986 στην Αθήνα, το οποίο είχε μεγάλη επιτυχία. Εξεδόθησαν πρακτικά του συνεδρίου σε ειδικό Supplement του European Heart Journal.

Η ανάπτυξη και άλλων ομάδων εργασίας μου έδωσε την ιδέα -κατά την ανάληψη της προεδρίας της ΕΚΕ το 1990- της οργάνωσης ενός συνεδρίου με πιο συγκεκριμένη θεματολογία.

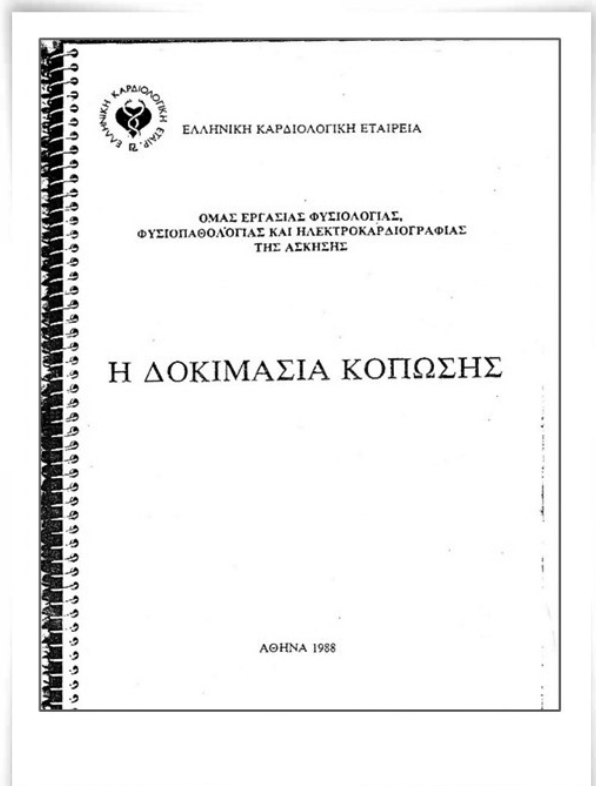
Το πρώτο συνέδριο έγινε το 1990 στην Θεσσαλονίκη και είχε πολύ μεγάλη επιτυχία. Η καθιέρωσή της είναι μία πολύ μεγάλη ικανοποίηση, καθώς ήμουν ο πρώτος πρόεδρος.

Έκτοτε η ΕΚΕ έχει δημιουργήσει 20 Ομάδες Εργασίας και το συνέδριό τους είναι πάντα εξαιρετικά επιτυχημένο, κάτι που με κάνει πολύ ευτυχής. Τον Οκτώβριο του 2009 με πρότασή

“

Η τεχνητή νοημοσύνη θα επιτύχει την σύνθεση των όλο και αυξανόμενων μεγάλων δεδομένων και θα επιτύχει την ανακάλυψη νέων αλλά και τον επαναπρογραμματισμό παλαιών φαρμάκων και βιοδεικτών

”

μου με τον τότε Πρόεδρο φίλο, Καθηγητή Χαρίσιο Μπουντούλα, δημιουργήθηκε μια νέα ομάδα εργασίας με θέμα «Βασική και Μεταφραστική Καρδιολογική Έρευνα». Για Πρόεδρός της προτάθηκε απ' όλους μας ο αείμνηστος φίλος Ιωάννης Τερροβίτης. Μετά τον αδόκητο και πρόωγο θάνατό του εξελέγη ο αγαπητός φίλος Ζήνων Κυριακίδης. Η ομάδα σήμερα έχει ονομαστεί «Ομάδα Εργασίας Μυοκαρδιοπαθειών, Βασικής Έρευνας και Καρδιακών Παθήσεων».

- Έχετε αναφέρει ότι οι ηλικιωμένοι Ακαδημαϊκοί «έχουν την «Φιλοσοφική Λίθο» η οποία μπορεί

να μεταμορφώσει το βασικό μέταλλο της άγνοιας σε χρυσό της αλήθειας και της γνώσης». Πώς θα μπορούσαν σήμερα οι Ακαδημαϊκοί να εμπνεύσουν τους νέους επιστήμονες;

«Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι φοιτητές της ιατρικής εισέρχονται με τους υψηλότερους βαθμούς.

Τα λαμπρά αυτά μυαλά πρέπει να βοηθούνται να βρουν τον δρόμο τους. Αλλά πάλι δεν πρέπει να επικεντρωνόμαστε μόνο στους αρίστους, που δείχνουν και μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αλλά σε όσο το δυνατόν περισσότερους.

Πρέπει να διευρύνουμε την καμπύλη του Gauss. Χαρακτηριστικά σε μια μελέτη του 2022, οι φοιτητές αξιολόγησαν τις εξής ιδιότητες κατά σειράν στους συμβούλους-μέντορές τους: Έντιμη ανατροφοδότηση, διαθεσιμότητα, ποιότητα καθοδήγησης στην ειδικότητα και την γενική σταδιοδρομία τους, αξιοπιστία, κλινική δεξιότητα, ερευνητική δεξιότητα, προθυμία να συζητήσουν μαζί τους δυσκολοπρόσιτα θέματα.

Πιστεύω ότι η μετάβαση από την αμάθεια στην βασιζόμενη σε υγιή δεδομένα γνώση είναι κυρίως έργο των Πανεπιστημιακών διδασκάλων αλλά και πρέπει να ενθαρρύνεται σε όλα τα νο-

σοκομεία περιλαμβανομένων των κλινικών του ΕΣΥ και των ιδιωτικών νοσοκομείων. Θυμάμαι ότι, όταν πρωτοπήγα στο Τζάνειο νοσοκομείο το 1978, ο αείμνηστος Δάσκαλός μου, Καθηγητής Κωνσταντίνος Γαρδίκας και ο δάσκαλος όλων μας Καθηγητής Γεώργιος Δαΐκος, μου ενεπιστεύθησαν φοιτητές για άσκηση στο Τζάνειο.

Ήταν μια ακτίδα φωτός και ενέπνευσε όλους τους συνεργάτες μου ιατρούς.

Με συγκίνηση ακούω ορισμένους από τους τότε φοιτητές επιφανείς καρδιολόγους σήμερα να αναφέρουν ότι -το πέρασμά τους από το Τζάνειο- τους έδωσε την έμπνευση να ακολουθήσουν την ιδιότητα της Καρδιολογίας. Πιστεύω ότι για τους διευθυντές των Κρατικών νοσοκομείων πρέπει να δημιουργηθεί ο θεσμός του Κλινικού καθηγητού ο οποίος χαίρει μεγάλης εκτίμησης στις ΗΠΑ.

Θα είναι μια σημαντική τόνωση του ΕΣΥ πέραν των οικονομικών παροχών. «Ουκ επ' άρτω μόνω ζήσεται άνθρωπος».

Τζάνειο 1990

- Έχετε πει ότι η Ευρωπαϊκή Καρδιολογική Εταιρεία μπορεί να προάγει ένα ήθος έρευνας και να υποστηρίξει την επιστημονική οξυδέρκεια μέσα από διάφορες πρωτοβουλίες. Τι θα προτεινάτε σήμερα για τη χώρα μας στο τομέα αυτό; Ποιος ο ρόλος των επιστημονικών εταιρειών;

«Πιστεύω ότι ο ρόλος των σωστών επιστημονικών εταιρειών είναι ζωτικός. Τονίζω το "σωστών" γιατί έχουν αναπτυχθεί εταιρείες με πολύ στενό γνωστικό αντικείμενο, περιορισμένο βεληνεκές και λίγους συμμετέχοντες.

Αντί αυτής της τάσης, πιστεύω ότι οι μεγάλες εταιρείες πρέπει να δημιουργούν ομάδες εργασίας.

Ειδικά η Ευρωπαϊκή Καρδιολογική Εταιρεία της οποίας έχω την τιμή να είμαι ιδρυτικό μέλος και αντιπρόεδρος τα έτη 1990-1992 έχει αναπτυχθεί ώστε σήμερα να είναι η μεγαλύτερη του κόσμου, ξεπερνώντας τις μεγάλες Αμερικανικές τις οποίες κάποτε στενίζαμε με δέος. Παρέχει εξαιρετικές εκπαιδευτικές, πρακτικές και ερευνητικές βοήθειες. Έχει δημιουργήσει ομάδες εργασίας σε όλα πρακτικά τα πεδία. Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες και σημαντικά συγγράμματα.

Η Ελλάδα έχει εκπροσωπηθεί σημαντικά στην ευρωπαϊκή καρδιολογική εταιρεία. Μετά τη δική μου θητεία, του αείμνηστου φίλου Ιωάννη Γιαλάφου, την διακεκριμένη πορεία του αγαπητού φίλου καθηγητού Πάνου Βάρδα ως εμβληματικού προέδρου της, από πλείστους άλλους όπως Γεράσιμος Φιλιππάτος, Δημήτρης Ρίχτερ, Κωνσταντίνος Τσιούφης, και πολλοί άλλοι από τους οποίους ζητώ συγγνώμη αν παραλείπω.

Οι μεγάλες επιστημονικές εταιρείες πρέπει να έχουν λόγο στην κατάσταση των προγραμμάτων ειδίκευσης, μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, τα οποία πρωτοδιοργάνωσε ο φίλος Χαρίσιος Μπουντούλας και οι υποτροφίες που δίδει η Ευρωπαϊκή Καρδιολογική Εταιρεία από το 1989. Ήμουν τότε αντιπρόεδρος και μαζί με τον αείμνηστο μετέπειτα πρόεδρο Phillip Poole Wilson καταστρώσαμε τον πρώτο κανονισμό απονομής υποτροφιών. Ο θεσμός αυτός καθιερώθηκε και στην Ελλάδα κατά την προεδρία μου.

Η εταιρεία μας, πέραν των προσωπικών επαφών

Αz Ευρώπαι Καρδιολόγιστ αι είνόκσέγε (1990)

του καθενός πρέπει επίσης να συμβουλευεί τους νέους καρδιολόγους ως προς την μέλλουσα σταδιοδρομία τους.

Τέλος μέσω συνεργασίας με τα σημαντικά υπάρχοντα Ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα πρέπει να ενισχύει την ενασχόληση των νέων καρδιολόγων με την έρευνα. Είναι βέβαιο σήμερα ότι κλινική ιατρική πρέπει να συμπληρώνεται με την διδασκαλία και την έρευνα».

- Ως επιστήμονας που ασχολείστε με την καρδιαγγειακή υγεία πάνω από μισό αιώνα και με την εμπειρία που έχετε, πώς αντιλαμβάνεστε την επόμενη ημέρα της καρδιαγγειακής ιατρικής με το δεδομένο της τεχνητής νοημοσύνης και τις μεγάλες αλλαγές που επέρχονται;

«Είναι βέβαιο ότι η ιατρική θα συνεχίσει να εξελίσσεται ραγδαία. Μην ξεχνάμε ότι οι ιατρικές γνώσεις διπλασιάζονται ανά 12 μήνες. Οι μεταβολές θα σημειωθούν σε όλα τα πρακτικά πεδία. Όσον αφορά την τεχνική, οι επεμβατικές τεχνικές οι οποίες θα γίνονται όλο και λιγότερο αιματηρές, θα αντικαθιστούν τις εγχειρήσεις. Το ίδιο θα συμβεί και στις εξετάσεις, θα λαμβάνονται βιοδείκτες από σάλιο, μαλλιά, ιδρώτα, δάκτυλα. Τα φάρμακα θα συνεχιστούν να προοδεύουν και να μειώνουν το αθηρωματικό φορτίο των αγγείων. Θα βελτιωθεί η φαρμακευτική αντιμετώπιση των αρρυθμιών. Οι βηματοδότες θα αντικατασταθούν από τοποθέτηση βηματοδοτικών κυττάρων.

Ομάδα φοιτητών 2019

Στην καρδιακή ανεπάρκεια είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς ποιο θα προχωρήσει ταχύτερα. Η πρόοδος των συσκευών υποστήριξης της κυκλοφορίας ή η μεταμόσχευση γενετικά τροποποιημένων καρδιών.

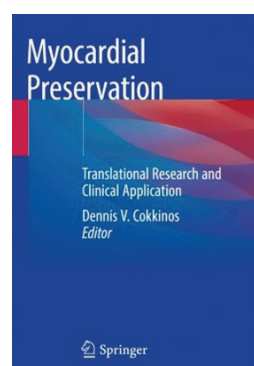
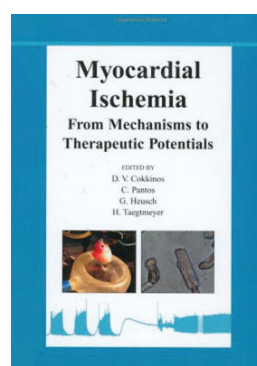
Η τεχνητή νοημοσύνη θα επιτύχει την σύνθεση των όλο και αυξανόμενων μεγάλων δεδομένων και θα επιτύχει την ανακάλυψη νέων αλλά και τον επαναπρογραμματισμό παλαιών φαρμάκων και βιοδεικτών.

Οι μεγάλες κλινικές μελέτες μειώνονται, αλλά γίνονται πιο σύνθετες και θα χρησιμοποιούν κοινές ομάδες μαρτύρων. Θα αναπτυχθούν οι *in silico* μελέτες, στις οποίες οι μάρτυρες θα είναι μια μεγάλη βάση δεδομένων, και οι ψηφιακές μελέτες όπου οι ομάδες θα εισέρχονται στις βάσεις δεδομένων από μακριά.

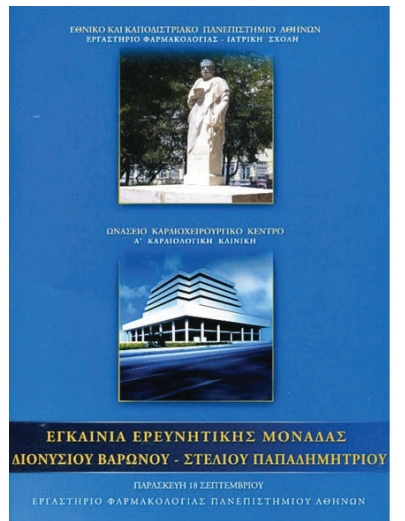
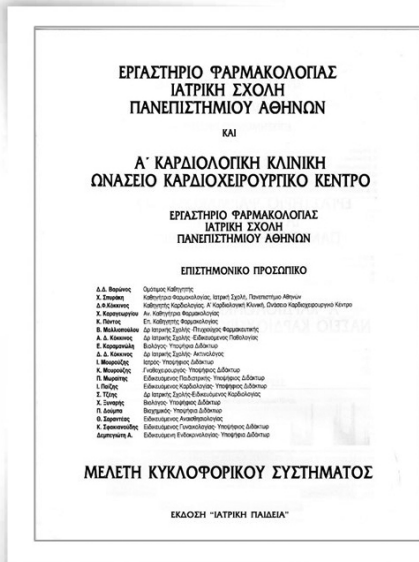
Ένα μεγάλο στοίχημα είναι η έρευνα η οποία θα βασίζεται σε υπολογιστές- *dry lab*- περισσότερα από ό,τι στα πειραματόζωα- *wet lab*. Θα αναγκαστούμε να αναπτύξουμε συνεργατικές ερευ-

νητικές μελέτες γιατί λίγα εργαστήρια θα μπορούν να διαθέτουν όλο το φάσμα της τεχνολογίας.

Η έλευση των μη κρατικών και -τονίζω- μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων θα φέρει μεγάλες αλλαγές στην εκπαίδευση. Δεν πρέπει τα δημόσια Πανεπιστήμια, όπως και κάθε Ακαδημαϊκός

ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ

υπηρεσιών που προσφέρει. Η νοσηλεία στα κλασικά νοσοκομεία θα βραχυυνθεί και θα μειωθεί. Θα την υποκαταστήσει εν πολλοίς η τηλεϊατρική και τα «έξυπνα» νοσοκομεία στα οποία πολλές υπηρεσίες θα ανατίθενται σε άλλες ομάδες εκτός νοσοκομείου (outsourcing). Τα προσωπικά ιατρεία και εργαστήρια θα «αμαζονοποιηθούν» δηλαδή θα διευθύνονται από τεράστιες εταιρείες όπως η Amazon

δάσκαλος και ερευνητής, να φοβούνται τη σύγκριση. Στην επιστήμη υπάρχει ο κανών της αμίλλας. Είναι επίσης βέβαιο ότι θα υπάρξει αλληλοκάλυψη δημόσιας και ιδιωτικής ιατρικής ενόψει των μεταβαλλόμενων οικονομικών της υγείας. Η παροχή της υγείας θα υπόκειται στην βάση της βασιζομένης στην αξία των ιατρικών

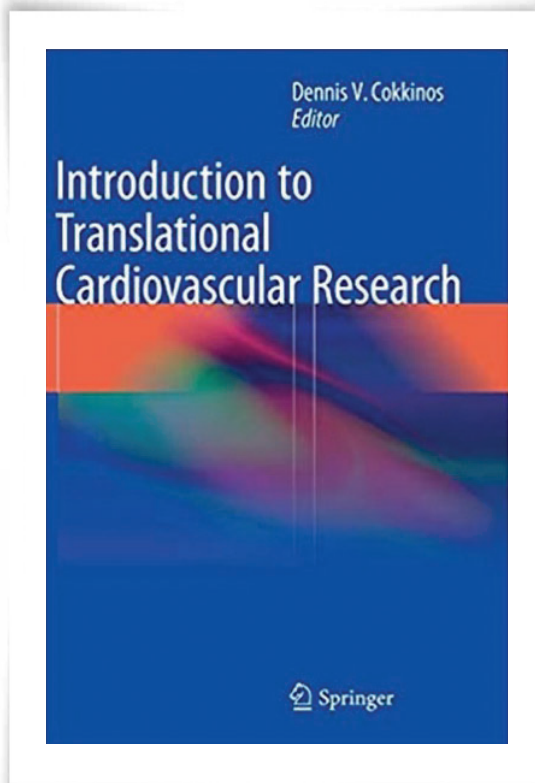
και η Google.

Σε όλα αυτά ποια η θέση του ιατρού, του επιστήμονα, του δασκάλου γενικότερα; Η φωνή του πρέπει ν' ακούγεται όλο και δυνατότερα και να αποδίδει την αλήθεια, την δικαιοσύνη και την αγάπη για όλα τα δημιουργήματα της φύσης. Η ιατρική είναι βασικό συστατικό του ανθρωπίνου πολιτισμού και ο πολιτισμός είναι τελικά η συλλογική προσπάθεια του ανθρωπίνου γένους να νικήσει τον θάνατο».

- Από το 2009 έως σήμερα υπηρετείτε την έρευνα στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών. Ποια είναι η εμπειρία σας;

«Η απασχόλησή μου στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ήταν θείο δώρο. Το 2009, όταν τελείωνε η θητεία μου στο Ωνάσειο, είχα την τύχη να με προσκαλέσει ο Ακαδημαϊκός καθηγητής Γρηγόριος Δ. Σκαλκέας του οποίου δημιούργημα είναι το ίδρυμα, να αναλάβω τον Τομέα Καρδίας Αγγείων. Η προσπάθεια ήταν και συνεχίζεται πολυσχιδώς.

Η παροχή κλινικών υπηρεσιών, η βασική, κλινική και μεταφραστική έρευνα είναι μία συνεχής προσπάθεια. Ασχολούμαι από ετών με την προστασία-διατήρηση ακεραιότητας του μυοκαρδίου, είτε με ισχαιμική προπόνηση είτε με την χορήγηση διαφόρων ουσιών.

Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών σειρά Μεντορείας Ιανουάριος 2023. Στο βάθος η εικόνα του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Τα τελευταία δέκα τουλάχιστον χρόνια ασχολούμαι με την παθοφυσιολογία και αντιμετώπιση με μη χειρουργικά μέσα της εκφυλιστικής αορτικής στένωσης σε συνεργασία με το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, το British Heart Foundation Chair of Cardiovascular Medicine, της Οξφόρδης και την Α' Καρδιολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχω επίσης συνεργασία με την Β' Καρδιολογική Πανεπιστημιακή Κλινική.

Το ενδιαφέρον μου για την βασική και μεταφραστική έρευνα ξεκίνησε από νωρίς. Όσον καιρό ήμουν στο Τζάνειο νοσοκομείο είχα συνεργαστεί με τον αείμνηστο πρωτοπόρο καθηγητή της φαρμακολογίας Διονύσιο Δ. Βα-

ρώνο. Όταν ανέλαβα τη διεύθυνση της Α' Καρδιολογικής Κλινικής του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου, την Β' ανέλαβε ο αξεχαστος φίλος Δημήτρης Κρεμαστινός με τον οποίο συνεργαστήκαμε αρμονικότητα, αναζητήσα μία πιο οργανωμένη ερευνητική δομή.

Ο Δ. Βαρώνος μου προσέφερε μια λύση: «Γιατί δεν φτιάχνεις», μου είπε, «μία ερευνητική μονάδα εδώ στο φαρμακογείο; Υπάρχουν νέοι συνεργάτες και χώρος». Η συμβουλή του αποδείχθηκε χρυσή. Με χρήματα κρατικά αλλά και

ιδιωτών χορηγών, όπως ο αείμνηστος Αναστάσιος Σούλης (της γνωστής βιομηχανίας Soulis πού άκμαζε τότε), ο αείμνηστος Στέλιος και ο φίλος Αντώνης Παπα-

“ Πρέπει να τονωθεί και να διοργανωθεί καλύτερα ο θεσμός της μεντορείας, αντικαθιστώντας τον προσαρμοσμένο -από τα ελληνικά- ξενόγλωσσο όρο mentoring. Έχουμε την υποχρέωση να βοηθήσουμε τη γενιά που έρχεται

”

Κατά την βράβευση «Αργυρούν Μεταλλίου» από την Ακαδημία Αθηνών, Δεκ.2023

δημητρίου, Πρόεδροι του Ιδρύματος Ωνάση και ο κορυφαίος οικονομολόγος Μίνως Ζομπανάκης, αλλά και αρκετές φαρμακευτικές εταιρείες- υπό όρους απολύτως διαφανείς- μας βοήθησαν σημαντικά. Δημιουργήθηκε μια κοινή ομάδα Καρδιαγγειακής έρευνας.

Εκτός από την έρευνα έδωσα μεγάλη σημασία στην εκπαίδευση. Μαζί με την επιφανή ερευνήτρια καθηγήτρια Λίτσα Κρασιά από το Πανεπιστήμιο του Cincinatti διοργανώσαμε τρεις σειρές εισαγωγής στη μεταφραστική καρδιαγγειακή έρευνα.

Καρπός των σειρών αυτών ήταν ένα πολύ πετυχημένο βιβλίο με τον ίδιο τίτλο, «Introduction to Translational Cardiovascular Research» το οποίο είχε 10 επανατυπώσεις και μία Γερμανική έκδοση.

Επίσης διοργανώθηκαν με επιτυχία 2 σειρές Mentoring. Όλες οι εκπαιδευτικές εκδηλώσεις έγιναν και υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου

Αθηνών και χορηγήθηκαν διπλώματα συμμετοχής.

Στις 31 Μαΐου 2024 προγραμματίστηκε ένα σεμινάριο με θέμα τη AI στην καρδιολογία σε συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνητής νοημοσύνης «Αρχιμήδης». Από την θητεία μου στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Μελετών της Ακαδημίας Αθηνών έχω την τύχη να συναναστρέφομαι με τη νεολαία και να συμμερίζομαι τα όνειρά τους. Το μέλλον του τόπου μας.

- Σχετικά πρόσφατα τιμηθήκατε από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας με το Βραβείο Εξαιρετικής Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας, που είναι ο μοναδικός θεσμός στην Ελλάδα που επιβραβεύει κάθε χρόνο την αριστεία και την αφοσίωση ακαδημαϊκών δασκάλων στην Πανεπιστημιακή Διδασκαλία. Τι σημαίνει για εσάς αυτή η βράβευση;

«Για μένα η απονομή αυτή αποτελεί μία εξαιρε-

Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο 2005

τική τιμή. Πιστεύω ότι διδασκαλία της ιατρικής είναι εξίσου σημαντική με την κλινική ιατρική και την έρευνα.

Οργάνωσα διδακτικά προγράμματα σε όλα τα νοσοκομεία στα οποία είχα την τιμή να υπηρετήσω, γενικό νοσοκομείο Κορίνθου, Λαϊκό, Ευαγγελισμό, Τζάνειο, Ωνάσειο, και φυσικά το Πανεπιστήμιο, στις δύο καρδιολογικές κλινικές αλλά και σε όλες τις Πανεπιστημιακές κλινικές. Πιστεύω ότι πρέπει να ενισχύσουμε με κάθε τρόπο την διδασκαλία σε όλους τους τομείς και η Καρδιολογική

“

Πιστεύω ότι η μετάβαση από την αμάθεια στην βασιζόμενη σε υγιή δεδομένα γνώση είναι κυρίως έργο των Πανεπιστημιακών διδασκάλων αλλά και πρέπει να ενθαρρύνεται σε όλα τα νοσοκομεία περιλαμβανομένων των κλινικών του ΕΣΥ και των ιδιωτικών νοσοκομείων.

”

Εταιρεία να καθιερώσει ένα έπαθλο διδασκαλίας.

Ειδικά οι παλαιότεροι Ακαδημαϊκοί δάσκαλοι όταν απαλλάσσονται από τα βαρεια διοικητικά καθήκοντα είχαν μεγαλύτερη άνεση να επιδοθούν στη διδασκαλία και ακόμη περισσότερο καταστούν μέντορες. Πρέπει να τονωθεί και να

διοργανωθεί καλύτερα ο θεσμός της μεντορείας, αντικαθιστώντας τον προσαρμοσμένο -από τα ελληνικά- ξενόγλωσσο όρο mentoring. Έχουμε την υποχρέωση να βοηθήσουμε τη γενιά που έρχεται».